

culte la de Sant Antoni. L'interior, barroc, està format per planta de creuer. A l'exterior es manté una torre amb campanar d'espada-ya corresponent a un antic edifici romànic.

Castell (1).- Situat a ponent de la població, queden només alguns vestigis dalt d'un serrat rocós i aplanat.

Trinxeres de l'última guerra (2).- Formen part de conjunts de fortificacions de l'última guerra, enquadrades en el sistema defensiu del Front de l'Ebre.

Conclusions

Els resultats del treball presentat crec que donen un potencial ample i variat de tipologies, i poden ser un punt de partida per indagar més profundament en el coneixement de la societat rural de les nostres terres i la seva transformació al llarg de la història, les seves formes d'organització i les manifestacions culturals que genera. Tanmateix penso, com ja altres han proposat, que caldria explorar les alternatives existents per conservar un patrimoni rural deprimint fent-lo sostenible, mantenint una cultura sense aturar en el temps allò que es vol preservar, i permetent que l'esdevenidor dels béns culturals rurals acompanyi el progrés de la societat i fins i tot sigui el motor d'aquest desenvolupament social a les comarques de l'interior.

Manual de descripció coreogràfica de balls de bastons

Montserrat Garrich Ribera

L'interès del *Manual de descripció coreogràfica de balls de bastons* rau principalment en el fet que, fins al moment, no hi ha un mètode competent que ajudi qualsevol persona a documentar un ball de bastons. La gran quantitat de colles bastoneres del nostre país, amb multiplicitat de balls de bastons, fa sorgir la necessitat de trobar unes bases comunes de descripció que ajudin a l'intercanvi d'informació.

L'objectiu principal és descriure sobre el paper un ball de bastons. I això amb diverses finalitats:

- servir de guió per recordar un ball
- transmetre una determinada coreografia en el si d'una colla bastonera
- deixar documentades les coreografies d'una colla que s'han deixat de ballar
- deixar documentades les noves coreografies estrenades per una colla
- ajudar al traspàs generacional en aquells balls que s'han perdut i només resten en la memòria de balladors i balladores grans
- servir a aquelles persones que estudien el ball de bastons

Aquest manual és una concre-

ció del sistema de descripció coreogràfica de dansa tradicional que presentàvem l'any 1999;¹ en concret l'aplicació d'aquest als balls de bastons. Es tracta, doncs, de presentar de forma organitzada, estructurada i estandarditzada la coreografia d'un ball de bastons relacionada amb la música amb la qual es balla.

S'ha elaborat un sistema capaç d'adaptar-se a les particularitats i trets propis de cada ball. Es planteja, com en l'obra marc, la presentació d'un dossier sobre un ball de bastons en el qual es reuneixi tota la informació sobre aquest.

Abans de començar a confeccionar el *Manual* s'ha optat per fer una revisió de diferents tipus de descripcions coreogràfiques de balls de bastons, malgrat que són escasses i inèdites. S'ha fet un treball de camp, per conèixer terminologies, coreografies, dinàmiques, etc. que han ajudat a donar un marc més ampli.

A partir de l'anàlisi en profunditat del cop de bastons i la picada, l'aportació més significativa del sistema és desgranar els diferents components que hem considerat rellevants i imprescindibles que conformen una picada. Per mitjà d'una taula, tots els ele-

ments s'han col·locat a la vista de forma que s'interrelacionin de forma comprensible en l'espai, el temps, la música, l'acció, la direcció, els bastoners, els bastons...

Com a aportació secundària, el sistema ha establert una sèrie de models o patrons extrets de la realitat dels balls de bastons que serveixen per orientar el lector en la descodificació de la coreografia. A més, són patrons fàcilment utilitzables per descriure diferents balls de bastons.

Amb tots els recursos presentats al Manual de descripció coreogràfica de balls de bastons podem documentar amb la mínima ambigüïtat possible un ball de bastons i tots els elements que el conformen. També podem reconstruir un ball de bastons descrit amb aquest sistema a partir de les dades i la descripció coreogràfica que ens aporta. El sistema és eina de treball eficaç i útil per a qualsevol de les colles bastoneres del nostre país. Els destinataris són principalment els responsables de les colles i els estudiosos d'aquests balls.

BIBLIOGRAFIA

GARRICH, M.; VIÑOLAS, A.; VIÑOLAS, N.; Manual de descripció coreogràfica de dansa tradicional. Tarragona: Edicions El Mèdol, 1999. (Eines de Cultura Popular; 4)

*Gràfics de la descripció del
Ball de Bastons de Barcelona*

